

S

Nieuwsbrief nr. 28
20 december 2024

Voorwoord – pag. 2

Algemene Jaarvergadering – pag. 3

Beiaardplus concerten 2014 – pag. 4

Champagne actie 2014 – pag. 6

Heiligenafbeeldingen in het Brugse straatbeeld – pag. 7

Klokkeninventaris van de historische binnenstad in Brugge – pag. 9

Contact en lidmaatschap - pag. 13

Onze sponsors - pag. 14

Voorwoord

Beste leden en vrienden van de Brugse Klokkenspelvereniging,

Met de snelheid van het klokkengeluid is dit jaar weer voorbij gegalmd en een nieuw jaar kondigt zich alweer aan. Laten we hopen dat alle kanonnen eindelijk weer tot klokken mogen omgesmeed worden dan zullen deze klokken vreugde en vrede brengen !!!

Laat me nu een stukje van de spreuk gebruiken die je nu zowat overal langs de wegkant ziet .. GROOT GELIJK DAT JE ...lid van B.K.V. BLIJFT: zie pagina 13. We danken iedereen hiervoor.

Ook in 2024 hebben we mogen genieten van de Brugse beiaardklanken die ons "ten hore" kwamen door onze eigen beiaardiers maar ook door heel talentvolle gastbeiaardiers. Het was genieten en iedereen die er bij was kan dit beamen.

Mede namens de bestuursleden hou ik eraan, als voorzitter, om jullie een prettig eindejaar en een vreugdevol en klokkenklankrijk 2025 toe te wensen.

René Keerman,
Voorzitter

JAARVERGADERING 2025

Brugse Klokkenspelvereniging

Hou graag deze datum vrij:

29 maart 2025

13:30u: voetluiden

14:00u: Algemene Jaarvergadering

in de polyvalente zaal van De Brug, Hauwersstraat 3,
Brugge

We kunnen nu al melden dat een bijzondere gastspreker is
uitgenodigd

Is het u al opgevallen dat de sierverlichting van de Halletoren is
vernieuwd?

vroeger

nu

Beiaard Plus concerten zomer 2024
Zaterdag 8 juni, openingsconcert:
Wim Berteloot in samenspel met
Crossbones Trombones

Beiaard Plus concerten zomer 2024
Zaterdag 14 september:
Banjo Orkest Menen o.l.v. Frank Deleu met
Wim Berteloot op het Keerman-carillon

Brugse Klokkenspelvereniging

Champagneproject 2024 "Mantelzorg"

Set kwaliteitchampagne **Yves Delporte** (3 flessen, brut)

Op de mantel van de klokken van de nieuwe Brugse Beiaard (1742) staan wapenschilden van milde schenkers, die zorgden dat de vernielde beiaard kon herrijzen. Een greep daaruit op de capsules:

Kuipers-ambacht

Blikslagers-ambacht

Schippers-ambacht

Het Brugse Vrije

foto's Tristan Cools

De 5 capsules (3 + 1 en het logo van de vereniging) zijn genummerd en recto-verso bedrukt, de flessen hebben een etiket eigen aan de Brugse Klokkenspelvereniging en bij de set hoort een bijsluiter met toelichting over de afbeeldingen.

Uniek voor verzamelaars!

75,00 € per set

Bestellen bij: Paul De Gryze (secretaris), Willemijnendreef 32, 8000 Brugge
0477/27 25 72 - brugse.klokkenspelvereniging@gmail.com

Betaling: cash of per overschrijving op BE02 2800 4787 9540 (vermelding *Champagneproject 2024*)

Levering: gratis in regio Brugge en anders volgens afspraak

Stuur graag uw naam, adres, mailadres en telefoonnummer naar bovenstaand adres.

Na een bestelling blijft u nog het hele jaar op de hoogte van de werking van de vereniging.

Met dank voor uw steun!

De champagne actie 2024 was een groot succes: uitverkocht!

Dank aan alle kopers en verkopers!

Er komt een nieuwe actie in 2025.

Heiligenafbeeldingen in het Brugse straatbeeld

De talrijke heiligenafbeeldingen aan gevels en op pleinen in Brugge bleven tot nu toe onderbelicht. Auteur Benoit Kervyn en medewerkers van Brugge-Mariastad vzw trokken daarom op pad om ze te inventariseren en troffen op niet minder dan 140 locaties beelden of afbeeldingen van 68 verschillende heiligen aan. Ze zijn van de hand van bekende beeldhouwers, maar evenzeer van anonieme kunstenaars en de verscheidenheid aan materialen en stijlen is groot. De inventaris overspant vele eeuwen en ook eigentijdse creaties werden erin opgenomen. Ook wordt er aandacht besteed aan afbeeldingen van heiligen op een aantal kerkklokken in de binnenstad.

Het boek kreeg een overzichtelijke opbouw: een alfabetische inventaris van de heiligen met hun levensbeschrijving, naamfeest, iconografie, wie hen als patroon heeft, waarvoor ze aangeropen worden en waar een afbeelding van hen te vinden is. Bij elke locatie wordt ook aangegeven waarom een heiligenbeeld precies daar te vinden is. Dank zij een register van vindplaatsen is het boek een handige gids geworden en de vele foto's maken het aantrekkelijk.

Aanvullend zijn er twee afzonderlijke bijdragen: 'Over heiligen en heiligenbeelden', door Adelbert Denaux, en 'Engelen in het Brugse straatbeeld', door Karel Platteau.

Tot halfweg vorige eeuw speelden heiligen een belangrijke rol in het dagelijkse leven en kwamen hun afbeelding of naam veelvuldig voor in het stadsbeeld. Ze kregen een plaats op officiële gebouwen, huizen en bruggen en kwamen ook voor in de naam van woningen, herbergen en andere afspanningen. De tijd eiste een tol: door jarenlange blootstelling aan de weersomstandigheden, vandalisme en zelfs onverschilligheid, raakten meerdere afbeeldingen beschadigd of verdwenen ze geruisloos...

Brugge-Mariastad vzw vond het tijd om dit kwetsbare erfgoed en zijn geschiedenis uitvoerig te documenteren, met zorgvuldig gekozen beeldmateriaal als getuige. Deze publicatie zal ongetwijfeld de aandacht voor dit bijzondere erfgoed weer aanscherpen.

Het boek is een uitgave van Brugge-Mariastad vzw, die eerder al een inventaris samenstelde van de Mariabeelden in de Brugse binnenstad.

Bestellen kan door betaling van 30 euro op BE40 7330 4786 3163 van Brugge-Mariastad vzw

Molenstraat 138 • 8310 Assebroek

met vermelding van naam, **adres** en telefoon.

Voeg voor bezorging buiten Brugge en de randgemeenten 12 euro voor portokosten toe.

Enkel op adressen in de binnenstad en de randgemeenten kan het boek portvrij bezorgd worden.

Afhalen op het secretariaat kan na telefonische afspraak (050 37 70 75) Molenstraat 138 - 8310 Assebroek.

O.-L.-Vrouwekerk, klok Gaspard gegoten door Adrien Causard (1912) met een fries van 25 heiligen.

Klokkeninventaris

van de historische binnenstad in Brugge

Sinds een aantal jaren werken Benoit Kervyn de Volkaersbeke (Consulent religieus erfgoed Brugge, verbonden aan Musea Brugge) en ondergetekende aan een inventaris van klokken en uurwerken in de historische binnenstad van Brugge. Het is merkwaardig dat zo'n inventaris niet eens bestaat en, de gegevens uit vroegere oplijstingen (zoals deze op vraag van de Duitse bezetters) zijn om diverse redenen onbetrouwbaar. Het samenbrengen van deze gegevens is evenwel niet eenvoudig. Klokken zijn soms onbereikbaar om van dichtbij te kunnen bekijken; archiefgegevens zijn meestal onvolledig en niet systematisch. Kortom: een onderzoek ter plaatse, bij de objecten zelf is aangewezen maar niet altijd evident en jammer genoeg niet altijd mogelijk. Ondanks onvolledigheid bevat de inventaris vandaag al een oplijsting van 277 klokken in torens, scholen en kapellen (de 47 beiaardklokken inbegrepen)!

Het onderzoek wordt ondersteund door de Brugse Klokkenspelvereniging en brengt veel nieuwe gegevens aan het licht terwijl er nog veel te ontdekken valt... Hieronder toch al enkele curiosa.

Klokkenspellen in Brugge

Het automatisch klokkenspel van de vroegere Ten Duinenabdij is een recenter restant van een veel oudere beiaard waar de oorspronkelijke speeltrommel nog van bewaard is. Het is wellicht de oudst bewaarde speeltrommel die uit één stuk is gegoten (Joachim Blampain, 1638). De verdere oude beiaardinrichting dateert van de laatste beiaard (Slegers-Causard, 1929) die in 1966 werd vervangen door het huidige klokkenspel.

In het torentje van de Schuttersgilde van Sint-Sebastiaan (opgericht in 1454) hangt een prachtig spelletje van 4 klokjes (1965) met een mooie uurslagklok van Petifour (1847) waarop een jachttafereel is afgebeeld.

De voormalige Minnewaterkliniek (binnenkort misschien Huis van de Bruggeling) beschikt over een mooi decoratief klokkenspel (Odobey, 1892) met drie klokken en een kombel. Enkel te zien vanuit de tuin achter de kliniek. Het is thans buiten dienst.

Torenuurwerken in Brugge

Het is geweten dat de beiaardklokken van de Halletoren over het grootste gedeelte van de binnenstad hoorbaar zijn. Zo ook het automatisch spel en de uurslag. Misschien is het om die reden dat slechts enkele torens over een uurwerk beschikken: St.-Gillis en de beiaardtoren van Ten Duinen (met slechts één wijzer voor de aanduiding van de uren). Al zijn er meer torens die wel een uurslag laten horen zonder zichtbaar uurwerk. Verschillende kloosters beschikken dan weer over een torenuurwerk dat enkel zichtbaar is vanuit de kloostertuinen.

Oudste luidklokken in gebruik

Dit zijn de vier luidklokken van de huidige Walburgakerk. De oorspronkelijke Walburgakerk werd afgebroken in 1781. De parochiefunctie was in 1778 al overgenomen door de toenmalige Jezuïetenkerk (1619) in de buurt. De vier klokken van de oude kerk werden in de toren van de Jezuïetenkerk opgehangen. Op basis van de gebruikte siermotieven, stijl van medaillons en gebruikte lettertypes zijn deze klokken hoogstwaarschijnlijk gegoten door de Brugse klokkengieter Marc Le Serre. Het zijn de enige luidklokken die de woelige Calvinistische tijd hebben overleefd: zij dateren van 1576.

Klokkengieters

Uiteraard zijn de Brugse klokkengieters goed vertegenwoordigd: Marc Le Serre, Joachim Blampain, Dumery (3 generaties), Brondel (2 generaties). Veel minder vertegenwoordigd zijn de beroemde gieters Van den Gheyn (slechts een vijzel in de apotheek van Oud-Sint-Jan, 1568), De Haze en Van Aerschodt. De stadsarchieven van Brugge en van het Seminarie bewaren een uitgebreide correspondentie met Pieter Hemony. Maar in Brugge is er geen Hemony klok te horen. De bekende Hemony-fries met musicerende engelen werd wel gebruikt op een klok in het Engels Klooster (Willem II Dumery, 1843) en in het klooster van de Capucijnen (A. L. J. Van Aerschodt, 1870). Van gieters als De Fys (St.-Annakerk, 1599) of Hildebrand (Engels Klooster, 1857) zijn vooralsnog geen andere klokken bekend.

Frank Deleu

Beiaardtoren Ten Duinen (nu Groot-Seminarie) Speeltrommel Ten Duinen: Joachim Blampain, 1638

Toren Schuttersgilde Sint-Sebastiaan: jachttafereel op klok van Petifourt (1847)

Voormalige Minnewaterkliniek, Klokkenstel van Odobey (1892) met drie klokjes en een kombel

St.-Walburgakerk, een van de vier oudste luidklokken in Brugge: Marc Le Serre (? , 1576)

Engels Klooster, Willem II Dumery (1843), fries met musicerende engelen (naar Hemony)

Klooster van de Capucijnen, klok A. L. J. Van Aerschodt (1870), fries met musicerende engelen (naar Hemony)

Brugse Klokkenspelvereniging vzw

Willemijnendreef 32
8000 Brugge

Bestuur:

René Keerman, voorzitter,

Paul De Gryze, secretaris,

Paul Vanden Abeele, Dirk Vandamme,
Edmond Van Eeghem, Mieke De Jonghe, Frank Deleu, bestuurders

Wim Berteloot, adviseur.

lidgeld: 15 €

meer mag ook
stort op BE02 2800 4787 9540

wenst u deze Nieuwsbrief niet meer te ontvangen:
mail naar : brugse.klokkenspelvereniging@gmail.com

De BKV wordt gesteund door de stad Brugge

wij danken onze sponsors
die onze werking mee ondersteunen

Climatherm b.v.b.a.

Oostendsesteenweg 169, 8000 Brugge

Clock-O-Matic

De Vunt 14, 3220 Holsbeek

Corona

Gouden Handstraat 17, 8000 Brugge

Curando-West

Speelpleinlaan 44, 8310 Brugge

Eetcafé Hof van Rembrandt

Eiermarkt, 10, 8000 Brugge

Advocatenkantoor Depla & Vennoten

Karel van Manderstraat 123, 8310 Brugge

Chocolatier Pol Depla

Eekhoutstraat 23/27, 8000 Brugge

Hippo-Services b.v.b.a.

Gemene Weidestraat 61, 8000 Brugge

Algemene elektriciteit T-Elek

Veldstraat 29, 8200 Brugge

Interparking N.V.

Brederodestraat 9, 1000 Brussel

Wijnhandel K.D.V.

Vandeberghewegel 1,
8340 Sijsele-Damme

Brasserie Livingroom 102

Sluisstraat 102, 8300 Knokke

Vastgoed Meuleman & Loeters

Bruggestraat 1, 8020 Oostkamp

Rombaux

Mallebergplaats 13, 8000 Brugge

Restaurant Sint-Joris

Markt 29, 8000 Brugge

**Restaurant, Tearoom, Feestzalen
Zandberghoeve**

Zandberg 12, 8730 Beernem

Transdeco

Pittegemsesteenweg 13, 8700 Tielt